

Maliyede Görüş Ayrılığı

Vergi Bülteni

Bu bülten **MuhasebeTR** 'de yayınlanmıştır.
100.000'i aşkın üye sayısıyla 1 NUMARA

Bülent AK,
Yeminli Mali Müşavir
bak@konseydenetim.com.tr

Önsöz

Geçtiğimiz yüzyılda, nerdeyse 40 yıl kadar önce, vergi inceleme elemanı olarak vergicilik mesleğine başladığım yıllarda, sabah çayımızı yudumlarken, bir taraftan da masamıza basılı olarak gelmiş resmi gazeteyi didikler, vergiye dair bir şeyler var mı diye bakınırdık.

Resmi gazetede işimizi ilgilendiren bir vergi düzenlemesi varsa işte o zaman şenlik başlardı. Önce hepimiz sessizce masamıza gömülür, yeni düzenlemenin deyim yerindeyse şifrelerini çözmeye çalışır, arkasından odalardan birisinde toplanır, konuyu diğer meslektaşlarımızla enine boyuna tartışarak doğruyu bulmaya çalışırdık.

Bu tartışmalar sırasında o kadar değişik görüşler ortaya konulurdu ki birkaç saat içerisinde görüş sayısı tartışmayı yapan insan sayısını aşardı. Konuyu üç kişi tartışıyorsak, öyle olursa böyle olur, böyle olursa şöyle olur diyerek, çeşitli senaryolar ortaya konulur bazen ortaya beş altı görüş çıktığı bile olurdu.

Tartıştığımız vergi düzenlemesinin konusu ne olursa olsun, bu çalışma şeklinin bize kazandırdığı bir kültür vardı. ***Tartışmaya katılanlar arasında bir astlık üstlük ilişkisi olmaksızın, ortaya konulan her türlü düşünceye saygı gösterilir ve getirilen düzenleme çok açık bir şekilde tartışılırdı.***

Eskiden Tebliğe Aykırı Rapor Yazanlar Olurdu

Efendim gençler bilmez, eskiden tebliğe aykırı vergi inceleme raporu yazıldığını dahi görmüşlüğümüz vardır. Ortalık karışır, yer yerinden oynardı, ama sonrasında sular durulurdu. ***İnceleme elemanının haklılığı görülürse, olay uygulama veya yasa değişikliğine kadar gider, aksi takdirde rapor yerleşik görüşlere uygun olarak düzeltilirdi.***

Hadi aklıma gelmişken, en meşhurlarından birisini anlatayım. Efendim, eskiden menkul kıymetler alış bedeline göre değerenirdi. Bu durumu fırsat bilen bir firma kendine göre şöyle bir yöntem geliştirmiş. Diyelim ki o yıl 100 milyon kar elde etmeyi bekliyorlar, o yıl 100 milyon liralık kredi faizi gideri oluşturacak şekilde ticari kredi kullanıyorlar, bu parayla gidip menkul kıymet satın alıyorlar.

Yılsonu geldiğinde banka kredi faizini gider yazıyorlar, ortada kurumlar vergisine tabi tutulacak dönem karı kalmıyor. Çektikleri krediyle aldıkları menkul kıymetler alış bedeliyle değerlendirildiği için, yılsonuna kadar elde edilmiş karı ertesi yıla aktarmış oluyorlar. Kurdukları bu dümeni her sene tekrarlıyorlar ve beş kuruş kurumlar vergisi ödemiyorlar.

İncelemeyi yapan ekip, kanuna karşı hile kavramından hareketle, yani kanunun izin vermediği bir hususa, kanuna uygun başka yollar kullanarak varıldığı yönünde çok güzel bir inceleme raporu hazırladı. Konu günlerce konuşuldu, tartışıldı. En sonunda menkul kıymetlerin değerlemesine ilişkin kanunda yer alan madde, inceleme elemanı arkadaşlarımızın eleştirileri doğrultuda düzeltildi, artık menkul kıymetler değerenirken yılsonuna kadar elde edilmiş kıst kazançlar kurum kazancının tespitinde dikkate alınıyor.

Yeni Uygulamaya Göre Tebliğ ve Sirkülere Aykırı Rapor Yazılamıyor

Yukarıdaki anlattığımız yaşanan sıkıntılardan sonra, yasal bir düzenleme yapılması yoluna gidildi. **Vergi inceleme elemanları artık Cumhurbaşkanı kararı, yönetmelik, genel tebliğ ve sirkülere aykırı rapor düzenleyemiyor.** Ancak, bu belirtilen düzenlemelerin vergi kanunlarına aykırı olduğu sonucuna varmaları durumunda, bağlı oldukları birimler aracılığıyla, konuyu düzenleyecekleri bir rapor ile Gelir İdaresi Başkanlığına (GİB) aktarılabilir.

Ayrıca günümüz uygulamasında; vergi müfettişleri ve yardımcıları tarafından düzenlenen **vergi inceleme raporları, işleme konulmak üzere ilgili vergi dairesine gönderilmeden önce, Rapor Değerlendirme Komisyonları (RDK) tarafından vergi kanunları ile bunlara ilişkin kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ, sirküler ve özelgelere uygunluğu yönünden değerlendiriliyor.**

RDK, inceleme raporlarını özelgelere uygunluk yönünden değerlendirirken, raporda eleştiri konusu yapılan hususla ilgili olarak, GİB tarafından gerek mükellefin kendisine gerekse başka mükelleflere verilmiş olan özelgelerin en güncel halini dikkate alıyor.

Vergideki Master Chef: Gelir İdaresi Başkanlığı

Fransa'da 18. yüzyılda yapılan kazan yemeklerine ratatouille denirmiş, sebze artıkları bir arada kaynatılmış, genellikle yoksul köylülerin yemeği sayılmış. Hatırladığım kadarıyla, **beyaz perdede “Şef” filmleri çılgınlığı “Ratatouille (ratatuy)- Aşçı Fare” isimli animasyon filmiyle başladı ve bu film Oscar ödülüne ulaşmayı başardı.** Arkasından çevrilen aşçılık filmleri bu başarıyı yakalayamadı sanırım.

Bu filmden öğrendiğim kadarıyla, **bir mutfakta sadece bir şef aşçı olur, yoksa işler karışır, yapılan yemeğin tadı tuzu kalmaz.** Ülkemizde vergi uygulamalarında mutfağı çekip çeviren, yemekleri pişirilmesine ve servis edilmesine nezaret eden, yemeğin kalitesinden ve lezzetinden sorumlu birim, yani “**Master Chef**” bellidir: **Gelir İdaresi Başkanlığı.**

Stok Affında Ödenen KDV'nin İadesinde Görüş Ayrılığı Yaşanıyor

Efendim, işin hikâyesini anlatmaya çalıştık, alınan yasal önlemlerin de yardımıyla, yıllar vardır Vergi Denetim Kurulu ile Gelir İdaresi Başkanlığı arasında bildiğimiz kadarıyla bir anlaşmazlık yaşanmıyordu. Hatta VDK'nın duraksamaya yol açan konularda bazen GİB'dan uygulamaya dair görüş istediğine dahi şahit olmuştuk.

Ne olduysa geçen sene oldu, stok affında ödenen katma değer vergisinin iade edilmeyeceğine dair son yapılan yasal düzenlemenin ne şekilde uygulanacağı konusunda iki kurum arasındaki görüş ayrılığı yaşanıyor, ne olacağını herkes merakla bekliyor.

Stok Affında Ödenen KDV Konusunda Yasal Düzenleme Ne Diyor?

7440 sayılı kanun uyarınca, stoklarda bulunduğu halde kayıtlarda yer almayan malların uygulamadan yararlanarak kayda alınmasına, diğer bir ifadeyle stok affına ilişkin olarak ödenen katma değer vergisine ilişkin düzenlemenin özeti şöyle:

- Beyan edilen malların bedeli üzerinden, malın tabi olduğu oranın yarısı esas alınarak KDV hesaplanır,
- Hesaplanan KDV ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, belirlenen süre içinde ödenir,
- Ödenen KDV genel esaslara indirim konusu yapılıır,
- Ödenen KDV iade konusu yapılamaz.

Yukarıda gördüğünüz üzere, yasal düzenleme aslında son derece basit ve net. Devlet uygulamadan yararlanacak vatandaşlara şunu söylemiş: ***Stoklarında faturasız aldığın mallar mı var, değeri neyse beyan et, bunların üzerinden hesaplanan KDV'nin yarısını ödeyerek kayıtlarına al, ödediğin bu vergi tutarını indirim konusu yapabilirsin, ama zaten af yoluyla ödediğin bu vergiyi sana iade etmem.***

Gelir İdaresi Başkanlığı Yasayı Nasıl Uyguluyor?

Efendim, her zaman olduğu üzere konuyu ilk defa değerli meslektaşımız **Abdullah TOLU**'nun bir yazısından öğrendik, sevgili kardeşimizin **13 Şubat 2024 tarihli Ekonomim gazetesindeki köşe yazısında, stok beyanında bulunanların iade talebinde bulunması durumunda, vergi idaresinin uygulamasına yönelik açıklamalar ve vergi incelemesi sürpriziyle karşılaşan mükellefler yer alıyordu.**

Sonrasında, **Ankara YMM Odasının Mevzuat İzleme ve Değerlendirme Komisyonu'nun 8 Ağustos 2024 Tarih ve 2024/254-03 Kararı**'nda vergi idaresinin uygulamasına yönelik aşağıdaki bilgiler ortaya döküldü:

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın, Ankara ve Tekirdağ Vergi Dairesi Başkanlıklarına gönderdiği yazılarda; 7440 sayılı Kanun kapsamında beyan edilen mallara ilişkin olarak hesaplanan ve ödenen katma değer vergisinin genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabileceği, ancak ***doğrudan yüklenim konusu edilerek iade hesabında dikkate alınmayacağı, diğer yandan yüklenilen katma değer vergisi iadesinin yapılmadığı kısmi tevkifat veya ihraç kayıtlı teslim kapsamındaki işlemlere ilişkin iade edilecek tutardan düşülmesinin söz konusu olmayacağı ifade edilmiştir.***

Sn. **Abdullah TOLU** 2 Aralık 2024 tarihli Ekonomim gazetesinde bir yazı daha yazarak, Gelir İdaresi Başkanlığı'nın vergi dairelerine tamim ettirdiği yazının içeriğine aşağıdaki şekilde açıklık getirdi:

“Emtia stok beyanı nedeniyle ödenen KDV’ler, doğrudan yüklenim olarak iade hesabında dikkate alınamaz. Örneğin, ihracat istisnası, indirimli KDV oranına tabi teslimler gibi doğrudan yüklenim KDV’lerin iade edildiği iade işlemlerinde, emtia stok beyanı nedeniyle ödenen KDV’ler iade edilecek KDV’nin hesabında dikkate alınamaz ve iadesi talep edilemez. Ancak, doğrudan yüklenim KDV’lerin iadesinin yapılmadığı ihraç kayıtlı teslimler, kısmi tevkiyat kapsamındaki işlemler ve imalatçı-ihracatçılara tanınan yüzde 10 götürü KDV iadesinde ise, iade hesabı yapılırken emtia stok beyanı nedeniyle ödenen KDV’ler indirilecek KDV tutarından düşülemez.”

Vergi Denetim Kurulu’nun Olaya Farklı Baktığı Söylentisi Açıklık Kazandı

Vergi Denetim Kurulu’nun olaya daha farklı baktığına dair söylentilerle, ortalık uzun bir süre çalkalandıktan sonra, olaya nihayet açıklık getiren bilgileri alma olanağı bulduk. **Nihat Uzunoğlu** Üstadımızın **Vergi Dünyası Dergisi’nin Ocak 2025** sayısına kapak olan **“Stok Affi Kapsamında KDV Ödeyip Diğer İşlemler Nedeniyle İade Talep Edenler Yanlış mı Yapıyor?”** başlıklı makalesi resmen gündeme damga vurdu. Üstadımız bilgisini ve tecrübesini konuşmuş, gerçekten müthiş bir makale yazmış.

Olayın 32 kısım teknilini birden inceleyen 11 sayfalık bu makalenin tamamını buraya alma imkânımız bulunmuyor, konuya ilgi duyanlar ilgili dergiden ayrıntılı bilgi edinebilir.

<https://www.vergidunyasi.com.tr/dergiler/ocak-2025-vergi-dunyasi-dergisi>

Efendim, şimdi okuduklarınıza inanamayacaksınız, ama yukarıdaki bölümde belirtilen, **Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı’nın stok aflarında ödenen katma değer vergisinin yüklenim içermeyen durumlarda iade edileceğine dair verdiği mukteza, Özelge Değerlendirme Komisyonu tarafından 18 Ekim 2024 tarihinde iptal edilmiş. Vergi Denetim Kurulu, bu iptal kararını 21 Ekim 2024 tarihli yazı ile ilgili birimlere göndermiş.**

Özelge Değerlendirme Komisyonu tarafından verilen kararın sonuç kısmında yer alan açıklamaların bir kısmına aşağıda yer verilmiştir:

“7440 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin lafzında yer alan “iadeye konu edilmez” hükmünün yalnızca doğrudan yüklenim kaynaklı iadelerle sınırlı olmadığı değerlendirilmektedir. Kanun maddesinden, ödenerek ilgili dönemde indirilen ve devreden KDV yoluyla sonraki dönemlere sirayet eden KDV’nin de iade hesabında dikkate alınmayacağı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda; iade edilecek KDV tutarının devreden KDV ile kıyas yoluyla tespit edildiği durumlarda, iade edilecek tutar hesaplanırken, indirilecek KDV veya devreden KDV içerisinde yer alan, beyan edilen emtiadan kaynaklanan indirim hariç tutarın dikkate alınması (iade edilebilir KDV tutarının emtia üzerinden ödenen KDV dikkate alınmadan hesaplanması ve emtiaya isabet eden KDV’nin indirim hakkı bulunduğundan devreden KDV tutarı içerisinde yer alması) gerektiği değerlendirilmektedir.”

Kurtlar Sofrası ve Gordion Dügümü

Müsaadenizle durumu özetleyeyim. Meclisten stok affı yasası çıkmış, yasada ödediğin katma değer vergisini indirebilirsin ama geriye alamazsın yazıyor.

Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 2023 yılında vergi dairesi başkanlıklarına gönderdiği yazılarda; yüklenim hesaplanarak yapılan KDV iadelerinde stok affında ödenen katma değer vergilerinin iade edilmeyeceği, ama ihraç kayıtlı teslim, kısmi tevkifat, ihracatta hâsılata esasına göre götürü olarak yapılan diğer iade türlerinde, devir veya indirim KDV'lerden stok affında ödenen katma değer vergisinin tenzil edilmeyeceği yazıyor.

Ankara YMM Odasının Mevzuat İzleme ve Değerlendirme Komisyonu, 2024 yılı ağustos ayında gelir idaresinin bu uygulamasının hatalı olduğuna dair bir karar alıyor.

Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesindeki **Özelge Değerlendirme Komisyonu**, 2024 yılı ekim ayında bakanlığın yukarıdaki görüşlerini içeren bir muktezayı iptal ediyor ve bu durum VDK tarafından ilgili birimlere gönderiliyor.

Nihat Uzunoğlu Üstadımızın Vergi Dünyası Dergisi'nin Ocak 2025 sayısında yer alan "Stok Affı Kapsamında KDV Ödeyip Diğer İşlemler Nedeniyle İade Talep Edenler Yanlış mı Yapıyor?" makalesinde yer alan çoğu değerlendirme, çekince ve kaygıya katılıyor ve dile getirdiği düşüncelere saygı duyuyorum.

Efendim, ortada tam bir kurtlar sofrası var, kimseye yem olmak istemem. Ama doğrusunu isterseniz, bana Ankara YMM Odasının Mevzuat İzleme ve Değerlendirme Komisyonu'nun gelir idaresinin uygulamasını hatalı bulduğuna dair karar daha doğru gibi geliyor.

Vergi hukuku derya deniz, çeşitli değerlendirmeler ve farklı görüşler elbette olacaktır. Ama bana kalırsa "**Gordion Dügümü**" haline gelen bu olayı, daha fazla komplikasyon yaratmadan, gerekirse kılıcı vurup çözmekte fayda görüyorum. **Kılıç ne diyecek olursanız, genel tebliğdir derim. Gelir İdaresi Başkanlığı tebliğ taslağını hazırlar ve Sn. Bakana sunar, tebliğ imzalanır ve tüm karmaşa sona erer.**

Sıfır Taşıt Aracı Nakliyesiyle Uğraşan Lojistik Firmalarının Başlı Belada

Efendim sıfır otobüs, kamyon ve treyler gibi taşıt araçlarının uluslararası dağıtımını ve nakliyesiyle uğraşan firmaların başlı belada. Sıkıntıları nedir dersiniz, dağıtım yapılan bu araçlara geçici plaka alınmıyor, dağıtım sırasında akaryakıt alınıp, kısmen karayoluyla da teslim noktalarına kadar sürülmeleri gerekiyor.

Sorunu şıp diye anladığınızı sanıyorum, bu araçlara da TTB (Taşıt Tanıma Birimi) alınacak mı? Şaka değil devletimiz, TTB yoksa bu araçların akaryakıt giderlerini indirtmem diyor, binlerce taşıtın taşınması için bir hayli akaryakıt alınması gerekiyor.

Gelir İdaresi Başkanlığı bu soruna ne der bilemiyorum, ama bana göre bu taşıtların TTB alması gerekmez diye düşünüyorum. Neden diyecek olursanız, yapılan düzenlemeye göre, **“Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dâhil olan ve işte kullanılan taşıtlara 31.12.2024 tarihine kadar TTB takılması zorunluluğu getirilmiş olup,” taşınan araçlar nakliye şirketine ait olmadığı gibi kendi işlerinde de kullanılmıyor, sadece teslimat noktasına kadar taşımayı yapıyorlar.**

İnce Memed

Kaç yaşındaydım şimdi hatırlamıyorum, belki dokuz belki de on. Misafirlige gittiğimiz bir evde kalın bir kitap görmüştüm, çok ilgimi çekmişti. İsteyip ödünç almıştım, hatırladığım kadarıyla okuduğum ilk roman o olmuştu: **İnce Memed.**

Aradan yıllar geçtikten sonra, büyük ustanın **“Bir Ada Hikâyesi”** adı altında yazdığı 4 romanı bitmesini hiç istemeyerek okumuştum. **28 Şubat 2015, Yaşar Kemal’in aramızdan ayrıldığı on yıl olmuş, ruhu şad olsun.** Tam da onun söylediği gibi, **“O iyi insanlar, o güzel atlara bindiler ve çekip gittiler.”**